

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 23.2.2009
SEC(2009) 218

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

Begeleidend document bij de

**EU-STRATEGIE TER BEPERKING VAN HET RISICO OP RAMPEN IN
ONTWIKKELINGSLANDEN**

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

{COM(2009) 84 definitief}
{SEC(2009) 217}
{SEC(2009) 220}

1. SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

Rampen ondermijnen de ontwikkeling en brengen de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling in gevaar. Momenteel kan men een toename vaststellen in aantal en intensiteit van rampen die met natuurlijke risico's samenhangen. Recent kan ook de klimaatverandering hierin een rol hebben gespeeld. Deze rampen treffen de ontwikkelingslanden en hun bevolking het hardst omdat deze het meest kwetsbaar zijn en minder beheerscapaciteit hebben. Sinds lang is bewezen dat de beperking van het risico op rampen meer oplevert dan zij kost.

De EU is wereldwijd de grootste donor van officiële ontwikkelingshulp en humanitaire hulp. De EU is wereldwijd present en zij heeft ruime ervaring met individuele projecten en programma's ter beperking van het risico op rampen; er ontbreekt echter een strategisch kader om deze activiteiten in de ontwikkelingslanden op een samenhangende en gecoördineerde manier te doen verlopen. Gezien de risico's die rampen betekenen voor ontwikkelings- en investeringsinspanningen, is het noodzakelijk dat de EU de ontwikkelingslanden bijstaat in hun inspanningen ter beperking van het risico op rampen, maar ook dat haar eigen ontwikkelingshulp grotere weerbaarheid ten aanzien van rampen gaat vertonen en de kwetsbaarheid ten aanzien van risico's vermindert.

Deze evenredige effectbeoordeling vormt de basis voor de goedkeuring door de Commissie van een mededeling betreffende een EU-strategie ter beperking van het risico op rampen in ontwikkelingslanden door middel van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire steun, teneinde het Actiekader van Hyogo 2005¹ en de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling te helpen verwezenlijken.

Zowel de strategie als de effectbeoordeling zijn gebaseerd op en weerspiegelen de resultaten van een open overleg dat tussen januari en december 2008 is gehouden en waarbij belangrijke maatschappelijke organisaties, VN-agentschappen, ontwikkelingslanden, internationale financiële instellingen, EU-lidstaten en de particuliere sector waren betrokken.

De effectbeoordeling behandelt de noodzaak van EU-actie en de mogelijke meerwaarde van zulke actie. Zij omvat de evaluatie van drie mogelijke opties:

- (1) hetzelfde beleid ongewijzigd verdervoeren;
- (2) de ontwikkeling van een communautaire strategie ter beperking van het risico op rampen in ontwikkelingslanden uitsluitend op basis van communautaire instrumenten, en
- (3) de ontwikkeling van een EU-strategie ter beperking van het risico op rampen in ontwikkelingslanden, als overkoepelend en alomvattend kader voor activiteiten in dit verband voor de Gemeenschap en de lidstaten,

met bijzondere aandacht voor de mogelijke politieke, economische, sociale en ecologische gevolgen.

Hoewel elk van deze beleidsopties voordelen kan hebben met betrekking tot de beperking van het risico op rampen in ontwikkelingslanden, concludeert de effectbeoordeling dat omwille van de efficiëntie, de samenhang, de consistentie en de proactiviteit ten aanzien van de behoeften van haar partners, de Commissie de voorkeur zou moeten geven aan de derde optie, waarmee de echte behoeften het best kunnen worden aangepakt en tegelijk de bestaande EU-verbintenissen inzake de beperking van het risico op rampen en de internationale en EU-

¹ Goedgekeurd in 2005 tijdens de Wereldconferentie voor rampenpreventie.

verbintenissen inzake de doeltreffendheid van de hulp worden gerespecteerd. Meer bepaald zou de EU-strategie ter beperking van het risico op rampen in ontwikkelingslanden een mogelijke fragmentering en/of overlapping van de inspanningen op dit punt voorkomen wanneer de Commissie en een tiental lidstaten in de nabije toekomst hun inspanningen ter zake opvoeren. Deze strategie zou de bestaande strategische werkzaamheden van de Gemeenschap² en de lidstaten en tevens de uitgebreide ervaring met programma's en projecten inzake de beperking van het risico op rampen in alle ontwikkelingslanden valoriseren en erop voort bouwen.

De wenselijkheid van actie op EU-niveau wordt daarom door de volgende factoren verklaard:

- Zowel met de Europese consensus inzake ontwikkeling als met de Europese consensus over humanitaire hulp heeft de EU zich ertoe verbonden beleid en actie inzake de beperking van het risico op rampen te stimuleren. Een EU-strategie zal duidelijker maken op welke prioriteiten en gebieden EU-instrumenten het grootste effect kunnen boeken.
- De EU is de grootste donor, maar er moet nog vooruitgang worden geboekt wat betreft doeltreffendheid, efficiëntie en lagere transactiekosten. Nauwere EU-samenwerking in een gezamenlijk kader ter beperking van het risico op rampen zal hiertoe bijdragen en is een voorbeeld van goed beleid en een optimale werkwijze; collectieve EU-actie zal efficiënter zijn dan acties door de individuele lidstaten en de acties zullen beter op elkaar zijn afgestemd.
- Volledig strategisch gebruik maken van de diverse sterke punten van de Commissie en de lidstaten in verband met de beperking van het risico op rampen stemt volledig overeen met de Verklaring van Parijs over de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp en de EU-gedragscode inzake de taakverdeling.
- De partnerlanden van de EU zullen voordeel putten uit een grotere coördinatie onder de donoren (minder donoren, een consistentere boodschap) en zullen mogelijk meer steun ontvangen voor de beperking van het risico op rampen, gezien het huidige opvoeren van de financiering en minder overlapping en/of fragmentering van de hulp.

² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad - Versterking van het reactievermogen van de Unie bij rampen (COM(2008) 130); Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement - Naar een wereldwijd bondgenootschap tegen klimaatverandering tussen de Europese Unie en de arme ontwikkelingslanden die het ergst door de klimaatverandering worden getroffen (COM(2007) 540); Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - Het reactievermogen van de EU op rampen en crisissituaties in derde landen versterken (COM(2005)153), Gemeenschappelijk document van de hoge vertegenwoordiger en de Commissie betreffende klimaatverandering en internationale veiligheid (S113/08) en het werkdocument van de diensten van de Commissie over rampenparaatheid en -preventie (2003).